

Η Χάρτα του δικτύου επιχειρήσεων (Cluster) της Πόλης

Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ»

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή. Μια ολιστική συμφωνία για την Πόλη	3
Κεφάλαιο 1. Αστική επιχειρηματικότητα	4
1.1. Ταυτότητα πόλης	4
1.2. Πυκνότητα επιχειρήσεων εντός αστικού ιστού	4
1.3. Συνέργειες	5
1.4. Βιωματικός Τουρισμός	5
Κεφάλαιο 2. Σύμφωνο Ποιότητας (Cluster) : Μια συμμαχία για τα όνειρα της πόλης	6
Κεφάλαιο 3: Η λειτουργία και τα όργανα διοίκησης του Cluster	8
Κεφάλαιο 4: Η Συγκρότηση του Cluster	8
4.1. Τα βήματα συγκρότησης του Cluster	8
4.2. Ο Δεκάλογος του Cluster Επιχειρήσεων	8
4.3. Περιγραφή διαδικασίας ένταξης στο Cluster	9
4.3.1. Α΄ Κύκλος: Διακρίβωση Δια – Ζώσης	9
4.3.2. Β΄ Κύκλος: Πιστοποίηση.....	10
4.3.3. Ο θεσμός του «Μεσολαβητή»	11
4.3.4. Ο ρόλος της θερμοκοιτίδας “D-HUB”	11
Κεφάλαιο 5: Πόλεις με θέα στο μέλλον	12

Εισαγωγή: «Μια ολιστική συμφωνία για την Πόλη»

Τα τελευταία χρόνια θεμελιώδες αξίωμα του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ» είναι η ένταξη των μνημείων στο κέντρο της ζωής και η σύνδεσή τους με την επιχειρηματικότητα, τον αγροδιατροφικό τομέα και τον ψηφιακό κόσμο.

Το **Πρόγραμμα «ΠΟΛΙΣ»** είναι η ΝΕΑ πρόταση υιοθεσίας του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ», μετά τα αρχαία θέατρα, για τις ελληνικές πόλεις με ιστορικό υπόβαθρο. Στόχος του προγράμματος είναι ο «εμβολιασμός» των πόλεων αυτών με την αξία των συνεργειών και τη μαγεία των ολοκληρωμένων προγραμμάτων βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Το Πρόγραμμα αφορά σε ολιστικές παρεμβάσεις στα αστικά κέντρα πόλεων με ιδιαίτερη πολιτιστική και ιστορική σημασία, ώστε να λειτουργήσουν ως "αστικά ορόσημα" ή σημεία αναφοράς του αστικού χώρου. Το πρόγραμμα στηρίζεται φιλοσοφικά και επιστημονικά στη Χάρτα της Λειψίας, η οποία τονίζει τη μετασχηματιστική δύναμη των πόλεων και προωθεί την ιδέα της αστικής πολιτικής για το κοινό καλό.

Για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας και καλής λειτουργίας του προγράμματος, το «ΔΙΑΖΩΜΑ» θα αξιοποιήσει δυο νέους θεσμούς, που εφαρμόζονται ήδη στα προγράμματα των Πολιτιστικών Διαδρομών, δηλαδή το Cluster και τον Φορέα Διαχείρισης και Μάρκετινγκ Προορισμού - Destination Management/Marketing Organization (D.M.O.), οι οποίοι δρουν σαν αλληλένδετοι κρίκοι.

Ο νέος σχεδιασμός για τη σύγχρονη πόλη, τοποθετεί τον άνθρωπο και τις συνέργειες στο επίκεντρό της και το μέλλον της συν-δημιουργώνεται από τους κατοίκους, τις επιχειρήσεις και τους επισκέπτες.

Η Χάρτα του δικτύου επιχειρήσεων (Cluster) της Πόλης διακρίνεται σε πέντε κεφάλαια:

Το **1ο κεφάλαιο** με τίτλο «**Αστική Επιχειρηματικότητα**» επικεντρώνεται στην ανάδειξη της ταυτότητας της Πόλης, στην αναβίωση και ενδυνάμωση της αστικής επιχειρηματικότητας και στην προώθηση των συνεργειών και της φιλοσοφίας και της δυναμικής των δικτύων ως μέσων επίτευξης του Cluster.

Το **2ο κεφάλαιο** με τίτλο «**Σύμφωνο Ποιότητας του Cluster: Μια συμμαχία για τα όνειρα της πόλης**» περιγράφει τις έννοιες του Cluster (συστάδα επιχειρήσεων) και του Συμφώνου Ποιότητας, καθώς και το ρόλο τους στη δημιουργία εστίας ποιότητας στην «καρδιά» κάθε προγράμματος.

Στο **3ο κεφάλαιο** με τίτλο «**Η λειτουργία και τα όργανα διοίκησης του Cluster**» περιγράφεται η διαλειτουργική σχέση ανάμεσα στους δύο θεσμούς (Cluster και D.M.O.) με στόχο την αρμονική και αποτελεσματική λειτουργία των οργάνων διοίκησης του Cluster (Επιτροπές Παρακολούθησης και Δεοντολογίας).

Ακολούθως, το **4ο κεφάλαιο** με τίτλο «**Η συγκρότηση του Cluster**» περιγράφει τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν για τη συγκρότηση του Cluster.

Τέλος, το τελευταίο, 5^ο κεφάλαιο με τίτλο «Πόλεις με θέα στο μέλλον» περιγράφει πως η δημιουργία του δικτύου επιχειρήσεων αναμένεται να συμβάλλει αποφασιστικά στην αναπτυξιακή προοπτική και στο βιώσιμο μέλλον της πόλης.

Κεφάλαιο 1. Αστική επιχειρηματικότητα

Η Αστική επιχειρηματικότητα επηρεάζεται, αλληλοεπιδρά και συνδιαμορφώνεται από παραμέτρους, όπως η ταυτότητα της πόλης, η ποσοτική και ποιοτική πυκνότητα των επιχειρήσεων, οι συνέργειες και ο βιωματικός τουρισμός.

Τα παραπάνω μπορούν να αναλυθούν ως εξής:

1.1. Ταυτότητα πόλης

Πρόκειται για τα ιδιαίτερα στοιχεία που χαρακτηρίζουν την πόλη και την καθιστούν μοναδική και ελκυστική. Σε αυτά περιλαμβάνονται, το τοπίο και οι άνθρωποι της πόλης, η ιστορία και ο πολιτισμός της, οι παραδόσεις, τα τοπικά προϊόντα της και η γαστρονομία της.

Η πόλη έχει - καρδιά (την αγορά και τις πλατείες) - πρόσωπο (τα κτίρια) - αρτηρίες (τους δρόμους) - πνεύμονες (τα πάρκα) - παλμό (τον ρυθμό της ζωής) – ψυχή, φυσιογνωμία και χαρακτήρα. Η τοπική επιχειρηματικότητα δεν μπορεί παρά να βρίσκεται σε απόλυτη αλληλεπίδραση με τα παραπάνω στοιχεία.

Είναι κρίσιμο, επομένως, κάθε πόλη να διαποτίσει το στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης της με τα διακριτά χαρακτηριστικά της, προκειμένου να αναδείξει τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα και να μπορέσει να ανταπεξέλθει στον παγκόσμιο ανταγωνισμό των πόλεων. Η αξιοποίηση των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων ενός τόπου, συμβάλει όχι μόνο στην βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής αλλά και στο όφελος των κατοίκων της.

1.2. Πυκνότητα επιχειρήσεων εντός αστικού ιστού

Η πυκνότητα δηλαδή η διάχυση, η πολυμορφία, η διείδυση στο σώμα της πόλης και στην ψυχή των πολιτών, των μόνιμων κατοίκων και των επισκεπτών.

Είναι ταυτόχρονα η αναζήτηση της «κρίσιμης μάζας», κρίσιμης όχι μόνο ποσοτικά, αλλά και ποιοτικά, που στοιχίζονται δίπλα - δίπλα με την ιστορία της πόλης, τα μνημεία, την παράδοση, την καινοτομία, το συναίσθημα και τα όνειρα. Όλα αυτά τα μικρά θαύματα, τα έργα των ανθρώπων που δημιουργούν τη ζωή, που ζωντανεύουν την πόλη και της δίνουν χρώμα, ήχους, γεύσεις και μυρωδιές.

Ένας πραγματικός «πυκνωτής» της πόλης.

1.3. Συνέργειες

Είναι κρίσιμη παράμετρος η παρουσία και η ένταση της κουλτούρας της συνεργατικότητας. Στα οφέλη της συγκαταλέγονται η δημιουργία «κοινού κεφαλαίου» για την επίτευξη οραματικών συλλογικών στόχων.

Μέσα από τις συνέργειες κάτοικοι, επιχειρήσεις, τοπικοί φορείς και εκπαιδευτικά ιδρύματα αποτελούν όλοι μέρος μιας αειφόρου συνεργατικής αλυσίδας. Είναι η δέσμευση σε ατομικό επίπεδο σε μια ομαδική προσπάθεια, που κάνει μια ομάδα, μια κοινωνία, έναν πολιτισμό, να προοδεύουν.

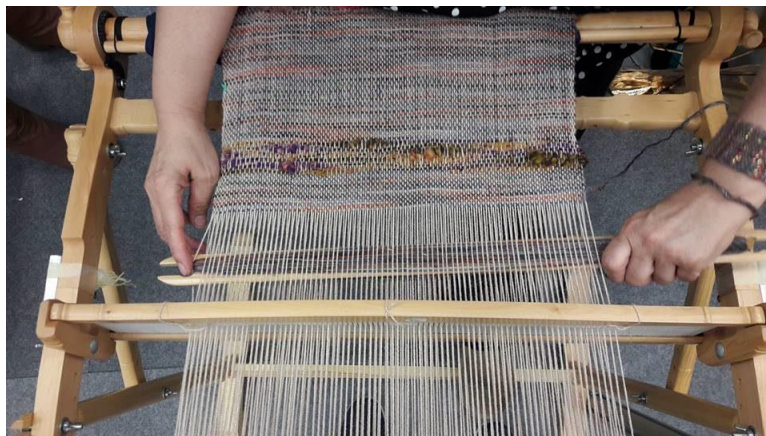
Είναι, τέλος, σημαντικό επίσης να αξιοποιηθούν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα.

1.4. Βιωματικός Τουρισμός

Οι εξατομικευμένες εμπειρίες και τα βιωματικά ταξίδια αποκτούν μεγαλύτερη σημασία στη νέα εποχή που ανατέλλει για τον τουρισμό, καθώς ο επισκέπτης επιζητά μια συνολική βιωματική εμπειρία. Οι ταξιδιωτικές εμπειρίες πρέπει να είναι συναρπαστικές, αυθεντικές και να «ακτινοβολούν» την κουλτούρα ενός προορισμού. Έτσι μείζονος σημασίας είναι η λειτουργική διασύνδεση των πόλεων με την εμπειρία που αποζητά ο σύγχρονος επισκέπτης.

Επιπλέον, η γνωριμία του επισκέπτη με τα τοπικά προϊόντα και τα γαστρονομικά ταξίδια αποτελούν προτεραιότητα και μετατρέπουν με ένα τρόπο τις επιχειρήσεις σε σύγχρονα «μνημεία» της πόλης.

Η αναζήτηση της ιστορίας μίας πόλης από τον επισκέπτη έχει οδηγήσει στην ανάπτυξη θεματικών διαδρομών στο ιστορικό κέντρο και σε επιμέρους επίκεντρα της πόλης με βάση ιστορικά, πολιτισμικά και άλλα ενδιαφέροντα (αναψυχή, μουσεία, παραδοσιακή λαϊκή τέχνη, τοπική κουζίνα κ.λπ.) παραγωγικής δραστηριότητας του τόπου συνδέοντας το σήμερα με το χθες.

Κεφάλαιο 2. Σύμφωνο Ποιότητας: Μια συμμαχία για τα όνειρα της πόλης

Η συμμετοχή της επιχειρηματικότητας σε ένα ολιστικό πρόγραμμα πολιτιστικού τουρισμού (Πολιτιστική Διαδρομή, Πολιτιστικό Πάρκο), εξασφαλίζεται μέσα από τη δημιουργία μιας «συστάδας (Cluster) επιχειρήσεων», που υιοθετεί εθελούσια ένα κοινά αποδεκτό Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας. Στο Cluster μπορούν να συμμετέχουν επαγγελματίες, επιχειρήσεις, οργανισμοί και φορείς, ανεξαρτήτως μεγέθους, ιδιωτικού, κοινωφελούς και δημόσιου χαρακτήρα, νομικά ή φυσικά πρόσωπα, με ομοειδή ή συμπληρωματικά χαρακτηριστικά, που ασκούν δραστηριότητα, η οποία βρίσκεται σε γεωγραφική ή/και λειτουργική συνάφεια και αλληλεπίδραση με το πρόγραμμα.

Πιο συγκεκριμένα, το Τοπικό Σύμφωνο Υποστήριξης & Ανάπτυξης είναι μια εθελοντική, συλλογική, πρωτοβουλία επαγγελματιών, επιχειρηματιών, φορέων και οργανισμών του ιδιωτικού, κοινωφελούς και δημόσιου τομέα, η δραστηριότητα των οποίων βρίσκεται σε γεωγραφική, ή/και λειτουργική συνάφεια με το εκάστοτε πρόγραμμα, για την υποστήριξη και ανάπτυξη του με βάση την ποιότητα των παρεχόμενων στο ευρύτερο πλαίσιο της προϊόντων και υπηρεσιών, και τη σύνδεσή της με την τοπική οικονομία, ώστε να καταστεί ένας υψηλού επιπέδου αναγνωρίσιμος τουριστικός προορισμός.

Ενδεικτικά, μέλη του Τοπικού Συμφώνου μπορεί να είναι:

- Φορείς πολιτισμού (μουσεία, πινακοθήκες, φορείς πολιτιστικών εκδηλώσεων, κλπ.).
- Εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα.
- Δημιουργοί και κατασκευαστές ειδών λαϊκής τέχνης, σουβενίρ, προϊόντων τοπικού πολιτισμού (υφαντά, ξυλόγλυπτα, κεραμικά, κλπ.).
- Επιχειρήσεις που προωθούν την ιστορία, την ταυτότητα και τον πολιτισμό της πόλης (παλαιοπωλεία, βιβλιοπωλεία, δισκοπωλεία, σχολές μουσικής, σχολές χορού κ.α.).
- Επιχειρήσεις εστίασης και αναψυχής.
- Ξενοδοχειακές μονάδες.
- Επιχειρήσεις και παραγωγοί τοπικών προϊόντων πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα.
- Εργαστήρια, βιοτέχνες και χειροτέχνες.
- Τουριστικά γραφεία και εξειδικευμένα γραφεία θεματικού τουρισμού.
- Οργανισμοί και εταιρείες διαχείρισης λιμένων, εταιρίες κρουαζιέρων, αεροπορικές εταιρίες.
- Διάφοροι επαγγελματίες και αυτοαπασχολούμενοι αλλά και εμπορικές επιχειρήσεις που σχετίζονται ή εξυπηρετούν τις παραπάνω κατηγορίες όπως: ξεναγοί, ενώσεις ταξί, αστικό ΚΤΕΛ, εταιρίες ψηφιακών εφαρμογών, ελεύθεροι επαγγελματίες, επιστήμονες, κ.α.

Για τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων στο Τοπικό Σύμφωνο, έχουν καθιερωθεί ορισμένα κριτήρια συμμετοχής, τα οποία ενθαρρύνουν την ένταξη των επιχειρήσεων στο πρόγραμμα.

Ενδεικτικά αναφέρουμε **επτά οριζόντια κριτήρια συμμετοχής**:

1. Διάθεση ενεργούς ιστοσελίδας στο διαδίκτυο σε ελληνικά και αγγλικά.
2. Διάθεση συστήματος διαχείρισης παρατηρήσεων και παραπόνων.
3. Χρήση και προβολή τουλάχιστον 3 τοπικών προϊόντων σε χώρους εστίασης.
4. Διάθεση συσκευής POS και παροχή δυνατότητας ηλεκτρονικών πληρωμών.
5. Εφαρμογή «πράσινων» πρακτικών εξοικονόμησης ενέργειας.
6. Συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης.
7. Ενεργή επιδίωξη συνεργειών.

Καθώς οι συμμετέχοντες του Cluster θα αποκομίζουν τα αναπτυξιακά οφέλη και θα γίνονται συνείδηση τα πλεονεκτήματα των κανόνων ποιότητας, θα μπορούν να ενσωματώνονται στο σύμφωνο και νέα κριτήρια, ανεβάζοντας αντιστοίχως και την κλίμακα αξιολόγησης.

Ως προτεινόμενος χρόνος ισχύος του Συμφώνου προτείνεται η εξαετής (6) διάρκεια. Καθώς ο πρώτος χρόνος θα είναι προπαρασκευαστικός, με ήπιο βαθμό εμπλοκής στην πρώτη φάση της προσπάθειας, θα υπάρχει ο χρόνος - χωρίς πιεστικές επιλογές και δεσμεύσεις - να δημιουργηθεί το αναγκαίο για το εγχείρημα κεφάλαιο εμπιστοσύνης.

Κεφάλαιο 3: Η λειτουργία και τα όργανα διοίκησης του Cluster

Η λειτουργία του Cluster στηρίζεται διοικητικά, τεχνοκρατικά και οικονομικά από τον Φορέα Διαχείρισης (D.M.O.) του προορισμού του οικείου Δήμου.

Η υποστήριξη αυτή είναι αναγκαία διότι ο θεσμός του Cluster, με την μορφή συμφώνου ποιότητας, είναι σύμφωνο δεοντολογίας στο ξεκίνημά του. Συνεπώς, δεν έχει νομική μορφή και έδραση με αποτέλεσμα να μην μπορεί να είναι αυθύπαρκτος θεσμός διοικητικά και οικονομικά.

Τα όργανα διοίκησης είναι:

1. Η Επιτροπή Παρακολούθησης, ως κατ' εξοχήν όργανο διοίκησης.
2. Η Επιτροπή Δεοντολογίας, ως όργανο τήρησης των κανόνων ποιότητας.
3. Η Γενική Συνέλευση, ως το κορυφαίο όργανο στρατηγικής και νομιμοποίησης των Επιτροπών Παρακολούθησης και Δεοντολογίας.

Στη σύνθεση της Επιτροπής Παρακολούθησης (από 5 έως 9 μέλη) αποτυπώνεται η διαλειτουργική σχέση, καθώς και η αρμονική συνεργασία των δύο θεσμών: του Cluster και του D.M.O.

Ο D.M.O. ως εκπρόσωπος και εντολοδόχος της Δημοτικής Αρχής ορίζει τον Πρόεδρο και τη μειοψηφία (2 έως 4 μέλη) της Επιτροπής Παρακολούθησης και η Γενική Συνέλευση εκλέγει την πλειοψηφία (3 έως 5 μέλη) του Οργάνου.

Έτσι διαμορφώνεται ένα πεδίο αυθεντικής συνεργασίας ανάμεσα στους δύο βασικούς πυλώνες της πόλης: την Πολιτική Αρχή (Δημοτική Αρχή) και τις Επιχειρήσεις.

Η εκλογή των οργάνων διοίκησης του Cluster περιλαμβάνει δύο φάσεις:

A) Την πρώτη τριετή (3) περίοδο πειραματικής λειτουργίας, όπου η εκλογή (επιλογή) των μελών που συγκροτούν τις δύο Επιτροπές Διοίκησης (Παρακολούθησης και Δεοντολογίας) γίνεται συναινετικά με την υποστήριξη και επίβλεψη του D.M.O.

B) Τη δεύτερη τριετή (3) περίοδο (η οποία επαναλαμβάνεται κάθε τρία χρόνια) όπου οι Πρόεδροι και οι μειοψηφίες των δυο Επιτροπών Διοίκησης ορίζονται από τη Δημοτική Αρχή και οι πλειοψηφίες εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση.

Κεφάλαιο 4: Η Συγκρότηση του Cluster

4.1. Τα βήματα για τη συγκρότηση του Cluster

Τα βήματα υλοποίησης ενός σχεδίου φαντάζει ως μία καλά μελετημένη τεχνοκρατική διαδικασία, κρύβουν, όμως, μέσα τους αγωνίες, προσδοκίες και πάνω από όλα τη χαρά της οικοδόμησης ή καλύτερα της συγκρότησης λειτουργικά και οργανικά.

Κάθε βήμα μας οδηγεί στο επόμενο και υφαίνεται σιγά-σιγά και σταθερά το υφαντό του Συμφώνου Ποιότητας, το υφαντό των ονείρων της πόλης.

4.2. Ο Δεκάλογος του Cluster Επιχειρήσεων

Βήμα 1: Μελέτη - Σύμφωνο Ποιότητας

- Μελέτη για την οργάνωση της συμμετοχής της τοπικής οικονομίας στην πολιτιστική διαδρομή. Κριτήρια συμμετοχής ένταξης επιχειρήσεων στο Cluster. Σύμφωνο ποιότητας με επίκεντρο την πολιτιστική διαδρομή.

Βήμα 2: Εντοπισμός Επιχειρήσεων

- Εντοπισμός πιθανών συμμετεχόντων/επιχειρήσεων/οργανισμών, κ.α. για την αρχική συγκρότηση του Cluster και επιλογή προέδρου Cluster.

Βήμα 3: Ενημέρωση

- Διοργάνωση παρουσιάσεων με στόχο την εμπειριστατωμένη ενημέρωση των επιχειρήσεων που θα συγκροτήσουν την αρχική μορφή του Cluster, τόσο σχετικά με την πολιτιστική διαδρομή όσο και για το όραμα του όλου εγχειρήματος, τον τρόπο συμμετοχής στο Cluster και το συλλογικό τρόπο λειτουργίας.

Βήμα 4: Ψηφιακό Σύστημα Αένας Διακρίβωσης

- Ομαλή ένταξη των επιχειρήσεων στο Cluster. Δημιουργία ηλεκτρονικής καρτέλας από κάθε επιχείρηση. Ψηφιακό σύστημα αένας διακρίβωσης – τοπική ανάπτυξη στην πράξη με αποτελέσματα ποιοτικά και μετρήσιμα.

Βήμα 5: Διοίκηση – Εκπροσώπηση - Επικοινωνία

- Συγκρότηση επιτροπής δεοντολογίας, παρακολούθησης (βασικοί πυλώνες λειτουργίας). Ενεργοποίηση και διαχείριση ειδικής ιστοσελίδας για τα μέλη του Cluster, με στόχο τη διευκόλυνση της απευθείας επικοινωνίας μεταξύ των επιχειρήσεων, του πρόεδρου, των στελεχών του D.M.O. και όλων των εμπλεκομένων.

Βήμα 6: Διακρίβωση Δια - Ζώσης

- Επίσκεψη στις επιχειρήσεις, δια-ζώσης διακρίβωση και άμεση επικοινωνία με όλους τους επιχειρηματίες/ φορείς, που συμμετέχουν στο Cluster.

Βήμα 7: Συμβουλευτική

- Προσωποποιημένη συμβουλευτική στις επιχειρήσεις για την κατάλληλη εκπλήρωση των κριτηρίων.

Βήμα 8: Διοργάνωση Σεμιναρίων

- Διοργάνωση εξειδικευμένων σεμιναρίων, προσαρμοσμένων στις ιδιαίτερες ανάγκες που έχουν εντοπιστεί από τη διαδικασία της διακρίβωσης, με στόχο την επιμόρφωση και την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση των κριτηρίων από τις επιχειρήσεις.

Βήμα 9: Πιστοποίηση

- Διαδικασία τελικής πιστοποίησης και απόδοσης σήματος διαδρομής στις πιστοποιημένες επιχειρήσεις.

Βήμα 10: Καθημερινή Διαχείριση / Συνεχής βελτίωση

- Διασύνδεση του όλου εγχειρήματος με άλλες ενέργειες τόσο του Δήμου/ Περιφέρειας, όσο και πρωτοβουλιών του ιδιωτικού τομέα (γαστρονομικές κοινότητες, κοινότητες κοντά στους κόμβους της διαδρομής, πράσινη ανάπτυξη κ.α.). Καθιέρωση Θεσμού Μεσολαβητή.

4.3. Περιγραφή διαδικασίας ένταξης στο Cluster

Η ενεργοποίηση του Συμφώνου Ποιότητας του Cluster διακρίνεται σε δύο κύκλους, αυτόν της Διακρίβωσης Δια – Ζώσης και σε αυτόν της Πιστοποίησης.

4.3.1. Α΄ Κύκλος: Διακρίβωση Δια – Ζώσης

Οι ενέργειες του κύκλου αυτού πραγματοποιούνται στην αρχή της δημιουργίας του Cluster, από τα στελέχη του D.M.O., που έρχονται σε απευθείας επικοινωνία με τα δυνητικά μέλη. Πρόκειται για ένα από τα σημαντικότερα βήματα για την εκκίνηση και επιτυχή έκβαση του εγχειρήματος.

Πρώτο και κυριότερο βήμα, ωστόσο, για τη συγκρότηση του Cluster είναι ο ορισμός από τον Δήμο του Προέδρου του Cluster, ο οποίος θα είναι επιφανής επιχειρηματίας με κύρος. Ο Δήμαρχος θα πρέπει να στηρίξει την επιλογή του Προέδρου από τον D.M.O. ή και να τον προτείνει ο ίδιος.

Εν συνεχεία ο D.M.O. προχωρά σε ανοιχτή πρόσκληση προς όλες τις επιχειρήσεις του Δήμου, προκειμένου να ενταχθούν στο Cluster της πόλης. Οι επιχειρήσεις που ενδιαφέρονται για τη συμμετοχή τους καλούνται να συμπληρώσουν στην ηλεκτρονική καρτέλα της ειδικής πλατφόρμας που πρόκειται να σχεδιαστεί για το εκάστοτε Cluster, τα στοιχεία της επιχείρησης. Ως προς το παραπάνω, είναι σημαντικό να αναφερθεί πως ο D.M.O. έχει και Συμβουλευτική δράση, τόσο για την εκπλήρωση των κριτηρίων ποιότητας, όσο και την εκπαίδευση των μελών του Cluster μέσα από επιμορφωτικά σεμινάρια.

Όταν ολοκληρωθεί ο πρώτος κύκλος της Διακρίβωσης Δια – Ζώσης και έχουν συμπληρωθεί όλα τα απαιτούμενα κριτήρια από όλες τις επιχειρήσεις, ο D.M.O. παρέχει στους συμμετέχοντες το **Σήμα του Προγράμματος** και ξεκινάει η λειτουργία και η πλήρης ενεργοποίηση των Οργάνων Διοίκησης που αναφέρονται στο **Κεφάλαιο 3**.

Σημειώνεται ότι τα μέλη των οργάνων που θα υπηρετήσουν κατά τη διάρκεια της πρώτης τριετίας επιλέγονται κατόπιν διαβούλευσης μεταξύ των ιδρυτικών μελών του Συμφώνου, **με συναινετική διαδικασία** («by consensus»).

4.3.2. Β΄ Κύκλος: Πιστοποίηση

Στο στάδιο αυτό και αφού έχει ολοκληρωθεί ο πρώτος κύκλος Διακρίβωσης, το Cluster εξακολουθεί να είναι ανοιχτό προς όλες τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο Δήμο. Οι επιχειρήσεις αυτές έχουν τη δυνατότητα να κάνουν αίτηση για ένταξη στο Σύμφωνο και εγκρίνονται πλέον από την Επιτροπή Δεοντολογίας, αφού όλα τα Διοικητικά Όργανά του έχουν πλήρη λειτουργία.

Ο D.M.O. ως δικαιούχος δράσης που θα έχει προβλέψει ο Δήμος για την επιχειρηματικότητα μπορεί να προσλάβει εξωτερικό πιστοποιητή. Ο πιστοποιητής θα ελέγχει για την τήρηση όλων των κριτηρίων ποιότητας, τόσο των νέων επιχειρήσεων

που αιτούνται της ένταξή τους στο Cluster, όσο και των ήδη εγκεκριμένων μελών για την συνέχεια τήρησης των κριτηρίων.

4.3.3. Ο θεσμός του «Μεσολαβητή»

Για τη σωστή λειτουργία του Cluster είναι πολύ σημαντικό να ενεργοποιηθεί ο θεσμός του «Μεσολαβητή». Στόχος του θεσμού αυτού είναι η σύνδεση των τουριστικών επιχειρήσεων με τον αγροδιατροφικό τομέα, δηλαδή της τουριστικής επιχείρησης και του τοπικού παραγωγού. Ο Μεσολαβητής, που θα αναλάβει τον κρίσιμο αυτό ρόλο θα είναι ένα εξειδικευμένο στέλεχος/συνεργάτης του D.M.O.

Καθώς, οι παραγωγοί τοπικών και παραδοσιακών αγροδιατροφικών προϊόντων έχουν στη συντριπτική πλειοψηφία τους μικρό μέγεθος και δεν διαθέτουν τα απαραίτητα κανάλια επικοινωνίας, ούτε τους απαιτούμενους πόρους, ο «Μεσολαβητής», θα είναι ο «συνδετικός κρίκος» που χρειάζονται για την επικοινωνία τους με τις τουριστικές επιχειρήσεις.

Ο «Μεσολαβητής» προσλαμβάνεται με την ίδια διαδικασία της πρόσληψης του πιστοποιητή.

4.3.4. Ο ρόλος της θερμοκοιτίδας “D-HUB”

Το Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ» για την καλύτερη δυνατή υποστήριξη των νέων αυτών προγραμμάτων πολιτιστικού Τουρισμού δημιούργησε μια νέα δομή, τη θερμοκοιτίδα “D-HUB”, η οποία αποτελείται από στελέχη του Διαζώματος και εξωτερικούς συνεργάτες.

Αποστολή του “D-HUB” είναι η εδραίωση των δύο νέων θεσμών που γεννήθηκαν μαζί με τα ολιστικά προγράμματα, δηλαδή του Cluster και του D.M.O. Η θερμοκοιτίδα υποστηρίζει τις Περιφέρειες και τους Δήμους σαν τεχνικός σύμβουλος σε όλη τη διαδικασία του σχεδιασμού των Προγραμμάτων τους, αλλά και στα μετέπειτα στάδια που αφορούν την ωρίμανση των δράσεων τους.

Για τη στήριξη της θερμοκοιτίδας “D-HUB” έχει δημιουργηθεί μια συμμαχία από εταιρικά μέλη της οικογένειας του Σωματείου, τα οποία έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την υποστήριξη του σχεδιασμού των ολιστικών προγραμμάτων και τη συνδιαμόρφωση ενός δυναμικού οικοσυστήματος για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης της χώρας.

Πιο συγκεκριμένα οι πυλώνες υποστήριξης του “D-HUB” είναι:

- ΠΑΡΟΧΗ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΥΣ (Προμελέτες Masterplan, Περιγραφή Φυσικού Αντικειμένου δράσης, Τεχνικά Δελτία δράσεων, Τεύχη Δημοπράτησης δράσεων).

- ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ CLUSTER ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΑΘΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ (π.χ. σεμινάρια εκπαίδευσης και εξοικείωσης, Δημιουργία και Παροχή Ψηφιακών εργαλείων στους Επιχειρηματίες για την βελτιστοποίηση του διαδικτυακού τους προφίλ, Υποστήριξη του Cluster με ειδικές πλατφόρμες επικοινωνίας, Συμβουλευτική υποστήριξη).
- ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ D.M.O. (Συμβουλευτική και οργανωτική υποστήριξη, Δημιουργία και Παροχή Ψηφιακών εργαλείων για την καλύτερη επίβλεψη της διαδρομής από τα Στελέχη του φορέα διακυβέρνησης σε επίπεδο Περιφέρειας ή Δήμου).

Σκοπός είναι οι υπηρεσίες και η τεχνογνωσία που παράγονται από το “D-HUB” να προσφερθούν δωρεάν σε όλες τις δημόσιες δομές, τους Δήμους, τις Περιφέρειες και το Κράτος, προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα και η λειτουργία των προγραμμάτων πολιτιστικού τουρισμού.

Κεφάλαιο 5: Πόλεις με θέα στο μέλλον

Το Cluster επιχειρηματικότητας αποτελεί ένα από τα οργανικά μέρη της πόλης και ταυτοχρόνως έχει έντονη κοινωνική διάσταση. Ο τοπικός επιχειρηματίας – πολίτης έχει ενεργό ρόλο στη συνδιαμόρφωση της ταυτότητας της πόλης και του προϊόντος της. Έχει τη δυναμική να δώσει φτερά στα όνειρα της πόλης και να μετασηματίσει τα αφηγήματα, τους μοναδικούς της πόρους, την άυλη και υλική της κληρονομιά και τις ανάγκες της σε βιωματικές εμπειρίες και επιχειρηματικά σχέδια. Όταν τα μέλη του Cluster «αγκαλιάσουν» το προϊόν και γίνουν θεματοφύλακες για την προώθηση και πρότυπη λειτουργία του εδραιώνουν την αναγκαία εστία ποιότητας στην «καρδιά» του προγράμματος.

Επιπλέον, η εναρμόνιση των υφιστάμενων επιχειρήσεων του Cluster με τις σύγχρονες τάσεις επιχειρηματικής ηθικής, συμβάλει στη σύνθεση μιας νέας κουλτούρας, που επιδρά στη σχέση τόσο των μελών του Cluster μεταξύ τους, όσο και με το ευρύτερο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον της πόλης. Δύναται λοιπόν το Cluster, να συμβάλλει στη διαμόρφωση συνθηκών κοινωνικής συνοχής και ενός υψηλού επιπέδου ευημερίας για το σύνολο της τοπικής κοινότητας, από την οποία θα ωφελείται και ο επισκέπτης. Για τους παραπάνω λόγους η σχέση του Cluster με τον D.M.O. είναι καθοριστική για την οικοδόμηση της επιχειρηματικής ταυτότητας του «προϊόντος» της πόλης.

Η αξιοποίηση της μεθοδολογίας που αναπτύχθηκε και η αυτοδέσμευση της Δημοτικής/Πολιτικής Αρχής και των πολιτών για την εφαρμογή της είναι η εγγύηση, ώστε οι σύγχρονες Πόλεις να εξασφαλίσουν μια πολλά υποσχόμενη αναπτυξιακή προοπτική με «θέα» στο μέλλον.

ΠΗΓΕΣ:

[«Μελέτη για την οργάνωση της συμμετοχής της τοπικής οικονομίας της Ηπείρου στην Πολιτιστική Διαδρομή των Αρχαίων Θεάτρων της Ηπείρου», ΤΟΠΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ, Απρίλιος 2017, Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ», Αθήνα.](#)

[Μελέτη Αστικής Επιχειρηματικότητας για τη δημιουργία Συστάδας Επιχειρήσεων στο Δήμο Ηρακλείου, Εταιρεία Συμβούλων ETAM Α.Ε, Σεπτέμβριος 2018, Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ», Αθήνα.](#)

[«Μελέτη για την οργάνωση της συμμετοχής της τοπικής οικονομίας της Στερεάς Ελλάδας στη Διαδρομή Φύσης και Πολιτισμού Στερεάς Ελλάδας», ΤΟΠΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ, Δεκέμβριος 2018, Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ», Αθήνα.](#)

[«Μελέτη οργάνωση της συμμετοχής της τοπικής οικονομίας της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης στην Πολιτιστική Διαδρομή της Εγνατίας Οδού», Εταιρεία Συμβούλων ETAM Α.Ε, Ιούνιος 2019, Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ», Αθήνα.](#)

«Οι πόλεις διηγούνται την ιστορία τους. Μια ιστορία που γράφεται (και) από εσένα», Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Διεύθυνση Μουσείων – Τμήμα Εκθέσεων και Μουσειολογικής Έρευνας, 2015, Αθήνα.